Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	11Co/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8620200213
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2023:8620200213.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v spore žalobkyne: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, právne zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 35510722, proti žalovanému: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 26. septembra 2022, č.k. SK-1C/10/2020-124, takto jednohlasne

r o z h o d o l :

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti mení rozsudok tak, že žalobu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v tejto časti zamieta.

II. Žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 6.2.2020 domáhala proti žalovanej zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že pri spracovávaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovaným došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Hraničná 12, 820 07 Bratislava 27 (ďalej len „Úrad“). V právoplatnom rozhodnutí Úradu zo dňa 16.8.2017 Číslo XXXXX/XXXX-XX-17 sa konštatuje, že sprostredkovateľ ELSIG, s.r.o. porušil ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 ZOOÚ tým, že „... pri likvidácii dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a.s. v

rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste nepostupoval s náležitou starostlivosťou, pričom tieto boli uložené v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP I/75, na bočnej strane, ktorej je rukou napísané „ID 35OGPBO1 ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ (ďalej len „archívna krabica“) a umiestnené v sklade na papierový odpad nachádzajúceho sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a.s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove...“

4. Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 číslo: XXXXX/XXXX-XX-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovaného, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000,- eur. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.3.2018. Uvedený skutkový stav je potrebné považovať za skutkový a právny základ bezpečnostného incidentu, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, za ktorý v administratívnom konaní (voči štátu) zodpovedá osoba poverená žalovaným spracovávaním osobných údajov jeho klientov. Napriek skutočnosti, že v inom administratívnom konaní (v rovine verejného práva) nebolo zo strany Úradu konštatované porušenie povinnosti žalovaného podľa Zákona o ochrane osobných údajov (ZOOÚ), z dôvodov nachádzajúcich sa v súdnom spise existuje celý rad dôvodných pochybností o správnosti postupov samotného žalovaného v súvislosti so zabezpečením ochrany osobných údajov s ich bezpečnosťou a korektnou likvidáciou. Ako uviedol D. E. ako konateľ spoločnosti ELSIG, s.r.o. v administratívnom konaní vedenom na Úrade na ochranu osobných údajov SR pod č. 01515/2017 v rozklade proti rozhodnutiu zo dňa 22.12.2017, ktorým bola spoločnosti ELSIG, s.r.o. uložená pokuta 5.000,- eur: „Pri preberaní predajne sme uvedenú dokumentáciu našli na predajni a vedúcemu predajne p. C. konateľ spoločnosti vtedy uložil pokyn, aby dokumentáciu prezrel, čo aj spravil a oznámil, že je ju potrebné skartovať ako aj ďalší postup p. C. je uvedený v predchádzajúcich vyjadreniach. Ďalej uvádzame, že uvedenú dokumentáciu sme nikdy písomne neprebrali a nemali sme k nej vzťah ani ako prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, napriek tomu máme za to, že sme sa o uvedenú dokumentáciu postarali s náležitou odbornou starostlivosťou, tak ako je uvedené v predchádzajúcom odseku“. Predmetná dokumentácia súvisiaca s bezpečnostným incidentom bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovaného v Stropkove, a to napriek tomu, že „každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste je zaevidovaný v aplikácii Archivnet, kde je uvedený aj jeho status, to jest je možné určiť v každom okamihu, či sa dokument na predajni stále nachádza alebo bol vyexpedovaný do centrálneho archívu žalovanej v Lučenci“. Vyplýva to z odpovede žalovaného na otázku žalobcov č. 6 v jej podaní zo dňa 14.1.2020 v právoplatne skončenej veci vedenej Okresným súdom Svidník pod sp.zn. 6C/29/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.03.2021 č.k. 13Co/7/2021-530. Pritom, ako vyplýva z odpovede na 2. otázku, v tom istom podaní žalovaného „Po vyhotovení týchto dokumentov na predajnom mieste sa tieto dokumenty v najbližšom termíne zvozu dokumentácie (raz za 14 kalendárnych dní) od vzniku dokumentu zasielajú na účely archivácie do centrálneho archívu žalovanej v Lučenci, kde sa priložia k zmluve o pripojení, resp. k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ku ktorej boli vyhotovené, to jest archivujú sa spolu s touto zmluvou“. Ak v aplikácii Archivnet existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálneho archívu v Lučenci sa u žalovaného vykonával pravidelne raz za 14 kalendárnych dní, potom je len ťažko predstaviteľné, že sporná dokumentácia sa „len tak“ stratila z pozornosti žalovaného a zostala nepovšimnutá 3 roky. V tejto súvislosti súd prvej inštancie dal do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ESĽP) zo dňa 24.1.2019 týkajúci sa sťažnosti č. 43514/15 vo veci Catt proti Spojenému kráľovstvu, ktorého právna veta znie: „Dlhodobé uchovávanie osobných údajov policajnými orgánmi bez preukázania naliehavej spoločenskej potreby a bez stanoveného účinného systému procesných záruk, akými sú jednoznačné lehoty a možnosť podať žiadosť o výmaz, je v rozpore s právom na rešpektovanie súkromného života. Účinné procesné záruky sú ešte dôležitejšie v prípade citlivých údajov vyžadujúcich vyšší stupeň ochrany“. (Publikované v Bulletin slovenskej advokácie č. 4/2019, str. 34-36)

5. Súd prvej inštancie vo vzťahu k žalovaným namietanej pasívnej legitimácii konštatoval, že občianskoprávna zodpovednosť žalovaného má objektívny charakter vyplývajúci z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, pričom materiály, na ktorých sa nachádzali osobné údaje žalobkyne spracúvané v rozpore so Zákonom o ochrane osobných údajov boli vyhotovené v súvislosti s plnením Zmluvy o pripojení medzi žalobkyňou a žalovaným. Nebolo podstatné, že žalovaný konal prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ani to, že písomné dokumenty

s osobnými údajmi vytvorila obchodná zástupkyňa, krátko ich spracúval obchodný zástupca D. E. F. a napokon ich protiprávne likvidoval a sprístupnil obchodný zástupca ELSIG s.r.o. Podstatné je, že išlo o Úradom na ochranu osobných údajov preukázaný bezpečnostný incident spočívajúci v porušení ochrany osobných údajov pri plnení Zmluvy o pripojení medzi žalobkyňou a žalovaným.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že na pasívnu legitimáciu žalovaného nemá vplyv ani rozhodnutie ÚOOÚ SR z 23.08.2018 č. 00144/2018-Os-21, ktorým bolo konanie o ochrane osobných údajov voči žalovanému zastavené, keďže Úrad nezistil porušenie zákona v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu a plnením zákonných povinností žalovaného. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 22.11.2018 č. k. 00465/2018-Op-4. Uvedené rozhodnutia nepatria podľa súdu prvej inštancie medzi rozhodnutia, ktorými by bol súd viazaný, pričom z ich obsahu súd zistil, že administratívny orgán sa v správnom konaní proti žalovanému nezaoberal niektorými skutočnosťami, ktoré by mohli mať význam pri posudzovaní administratívnej zodpovednosti žalovanému.

7. Námietku premlčania vznesenú žalovaným považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú z dôvodu, že osobné údaje žalobkyne mali byť neodborne uložené v krabici v sklade predajne žalovanej v Stropkove s ďalšími originálnymi dokladmi klientov žalovaného v období od 25.01.2017 do 09.02.2017, kedy ich našiel G. H. a došlo k ukončeniu protiprávneho stavu jeho odstránením. Až od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba pre účely žalovaného nároku. Bezpečnostný incident je možné hodnotiť ako trvajúci protiprávny stav tvoriaci jeden skutok. Žaloba bola podaná na súd dňa 03.02.2020, pričom v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začiatok všeobecnej premlčacej doby plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Týmto dňom je deň 10.02.2017 a všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula dňa 10.02.2020. Žaloba teda bola podaná včas.

8. Podľa súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť s tvrdením žalovaného, že žalobkyni z bezpečnostného incidentu žiadna morálna ujma nevznikla a ani vzniknúť nemohla. Súd sa stotožnil s argumentáciou predsedníčky Úradu v rozhodnutí zo dňa 9.3.2018 č. k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti ELSIG, s.r.o. proti rozhodnutiu Úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobkyne, v ktorom táto pomenovala negatívne následky neoprávneného sprístupnenia osobných údajov neobmedzenému počtu osôb a popísala aj mieru závažnosti bezpečnostného incidentu s prihliadnutím na okolnosti, za akých k incidentu došlo, čas trvania protiprávneho konania a kategóriu neoprávnene sprístupnených osobných údajov. Už samotný počet dotknutých osôb (ktorých osobné údaje boli zneužité), ale najmä rozsah bezpečnostného incidentu, miera jeho závažnosti a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, kategória neoprávnene sprístupnených osobných údajov a negatívne následky odôvodňujú oprávnenosť nároku žalobkyne na relutárnu satisfakciu za zásah do jej práva na súkromie. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, najmä strata kontroly nad osobnými údajmi a ďalšie riziká, ktoré mohli čo i len viesť k majetkovej alebo nemajetkovej ujme, krádeži totožnosti, podvodu, finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov alebo inému sociálnemu alebo hospodárskemu znevýhodneniu.

9. K výške relutárnej náhrady súd prvej inštancie uviedol, že Listina základných práv a slobôd, je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.). V predmetnej právnej veci došlo u žalobkyne sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa Článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobkyne. Právo na rešpekt k súkromnému životu a právo na informačné sebaurčenie sú podrobne analyzované v Náleze pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl.ÚS 24/10 zo dňa 22.3.2011 bod VII. Vyplýva z neho, že „Primárnou funkciou práva na rešpekt k súkromnému životu je zabezpečiť priestor pre rozvoj a sebarealizáciu individuálnej osobnosti. Vedľa tradičného vymedzenia súkromia v jeho priestorovej dimenzii (ochrana obydlia v širšom slova zmyslu) a v súvislosti s autonómnou existenciou a verejnou mocou nerušenou tvorbou sociálnych vzťahov (v manželstve, v rodine, v spoločnosti), právo na rešpekt k súkromnému životu zahŕňa i garanciu sebaurčenia v zmysle zásadného rozhodovania jednotlivca o sebe samom. Inými slovami, právo na súkromie garantuje rovnako právo jednotlivca rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či, príp. v akom rozsahu, akým spôsobom a za akých okolností majú byť skutočnosti a informácie z jeho osobného súkromia sprístupnené iným subjektom. Ide o aspekt

práva na súkromie v podobe práva na informačné sebaurčenie, výslovne garantovaný Čl. 10 ods. 3 Listiny.

10. Žalobkyňa si predmetnou žalobou uplatnila od žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur. Súd zohľadnil vzťahy jednotlivých argumentov, význam chráneného záujmu, špecifiká hromadného zásahu do práv veľkého množstva dotknutých osôb a v snahe vyvážiť satisfakčnú a preventívno-sankčnú funkciu relutárnej náhrady priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500 eur ako primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol. S ohľadom na požiadavku primeranosti súd prvej inštancie zohľadnil pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súdom priznaná suma zodpovedá približne polovici sumy odškodnenia obetí násilných činov.

11. O trovách konania rozhodol tak, že súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu, pretože výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. O výške trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie v zákonom stanovenej lehote z dôvodov uvedených ust. § 365 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. f) a písm. h) CSP.

13. Žalovaný podal odvolanie voči výroku rozsudku v jeho časti I., ktorým tento sčasti vyhovel žalovanému nároku žalobkyne, a to vo výške 3.300,- eur, ako aj odvolanie voči výroku rozsudku v jeho časti III. o trovách konania, ktorým tento priznal žalobkyni náhradu trov konania plnom rozsahu.

14. Žalovaný uviedol, že už pri prvom procesnom úkone (vyjadrenie k žalobe zo dňa 11.03.2020) uplatnil námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník, pričom zotrváva na tomto stanovisku a nesúhlasila s argumentáciou súdu prvej inštancie, nakoľko v danej veci neexistuje ako právny základ nároku spotrebiteľská zmluva, preto sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľský spor. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že ide o spor o ochranu osobnosti, pričom tieto ohrozené práva ako právo na život, zdravie, občiansku česť, česť, meno a prejavy osobnej povahy nevznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy, ale jedná sa o samostatné a všeobecné práva, nie vznikajúce na základe akéhokoľvek záväzku. Žalobkyňa sa domáha ochrany svojich absolútnych práv podľa § 11 Občianskeho zákonníka a tieto práva nesúvisia s uzatvorenými zmluvami o pripojení ako spotrebiteľskými zmluvami. Spotrebiteľské právo je právom zmluvným, teda záväzkovým, čo neplatí pre osobnostné práva na základe zásahu, do ktorých sa žalobkyňa domáha nemajetkovej ujmy. Následne žalovaný poukázal na rozhodovaciu prax slovenských súdov pri rozhodovaní o žalobách na ochranu osobnosti, pri škodách, ktoré sú kryté povinným zmluvným poistením motorových vozidiel, pričom aj v týchto prípadoch je poistná zmluva zmluvou spotrebiteľskou, no následné žaloby na nemajetkové ujmy sa neprejednávajú ako spory spotrebiteľov. Táto skutočnosť je relevantná pre posúdenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko rozhodoval miestne nepríslušný súd a zároveň tým, že tento súd vo veci konal a rozhodol, aj napriek tomu, že nebol súdom miestne príslušným, došlo k porušeniu základného práva žalovaného na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Týmto sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Žalobkyňa taktiež nebola zaviazaná ako spotrebiteľ na povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Zároveň bol narušený princíp kontradiktórnosti, ktorý sa v spotrebiteľských sporoch neuplatňuje a zároveň platí princíp obráteného dôkazného bremena, ktorý nemožno aplikovať v spore na ochranu osobnosti. Týmto konaním preto súd prvej inštancie porušil zásadu rovností zbraní, čo je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

15. Žalovaný v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a jednak vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP. Z okolnosti prípadu je viac ako zrejmé, že k protiprávnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne nedošlo až dňa 9.2.2017, kedy dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobkyne a ďalších dotknutých osôb našiel v archívnej krabici v neuzamknutom sklade oznamovateľ I. H., ale nepochybne už pred týmto dátumom, keď boli tieto dokumenty omylom premiestnené do tohto skladu. Nie je možné ustáliť kedy sa tak presne stalo, ale bez akýchkoľvek pochybností je však možné konštatovať, že tieto sa tam už dňa 25.1.2017 nachádzali. Poukázal pri tom na výpoveď svedka p. J. C. pre OO PZ v Stropkove, ako aj na vyjadrenie právneho

zástupcu žalobkyne v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 1C/29/2019, ktorý uvedené skutočnosti nepoprel.

16. Žalovaný zároveň namietal svoju pasívnu legitimáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Rozhodnutia, ktoré použil súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení sú pre tento prípad nepoužiteľné, pričom v danom prípade pri spracúvaní osobných údajov platí zákon č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý určuje aj povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Tento právny predpis upravuje aj občianskoprávny vzťah dotknutých osôb prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako aj zodpovednosť týchto osôb. V danom prípade teda nie je na mieste analogické použitie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že tu existuje osobitná právna úprava o ochrane osobných údajov. Základným predpokladom pre vyvodenie zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je to, že zásah bol neoprávnený, pričom v predmetnom zákone za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ, ktorý má uložené povinnosti priamo citovaným zákonom. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalovaného nevysporiadal a nesprávne právne posúdil otázku pasívnej legitimácie, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Pokiaľ sa súd prvej inštancie nevyporiadal s rozhodujúcimi argumentmi žalovaného, je takéto rozhodnutie nutné považovať za arbitrárne. Zároveň súd prvej inštancie nedal odpoveď na argumenty žalovanej strany a táto skutočnosť zakladá dôvod na zrušenie tohto rozsudku, nakoľko boli porušené práva žalovaného na spravodlivý proces. Žalovaný nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov, nakoľko neporušil žiadne zo svojich povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov, ako to skonštatoval aj Úrad pre ochranu osobných údajov vo svojom rozhodnutí. Ani s touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie nevysporiadal s tým, že len stroho konštatoval, že s týmto rozhodnutím nie je viazaný, nakoľko sa jedná o administratívnoprávne rozhodnutie. Tento postup nie je akceptovateľný, nakoľko aj keď takéto rozhodnutie nie je záväzné pre súd prvej inštancie, ten ho nemôže nechať bez povšimnutia, nakoľko ak má o takejto otázke právomoc rozhodnúť iný orgán verejnej moci, súd takúto otázku nemôže posudzovať sám. Predmetnú otázku, ktorá je prejudiciálnou otázkou, teda, či žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce zo Zákona o ochrane osobných údajov, by mal súd posúdiť a v odôvodnení svojho rozsudku náležite a presvedčivo vyargumentovať. Takýto postup zo strany súdu prvej inštancie nebol dodržaný. Pokiaľ súd prvej inštancie sa nevysporiadal s rozhodnutím úradu, ktorý konštatoval, že žalovaný nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, je nutné považovať takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie za arbitrárne. Týmto spôsobom opätovne došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Žalovaný poukázal na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti pri spracovaní osobných údajov medzi prevádzkovateľom a spracovateľom, kedy za bezpečnosť spracúvania osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ. Žalovaný teda neporušil svoje povinnosti podľa Zákona o ochrane osobných údajov. Žalovaný poukázal na to, že v prípade neexistencie porušenia právnej povinnosti zo strany povinného subjektu, nemôže voči nemu nastať vyvodenie akejkoľvek zodpovednosti, či už občianskoprávnej alebo administratívnoprávnej, teda bez porušenia právnej povinnosti nemôže dôjsť k vyvolaniu následku pre povinný subjekt. Ani Úrad pre ochranu osobných údajov vo vzťahu k žalovanému nezistil porušenie zákona, či iné nedostatky na jej strane. Samotný žalovaný sa nevyjadroval k otázke zodpovednosti za tento incident a samotná jeho pasivita, či mlčanie nemôže značiť prijatie zodpovednosti za toto konanie svojho sprostredkovateľa. Týmto svojím konaním súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, ale vec aj nesprávne právne posúdil. Povinnosť vyhotovovať písomný odovzdávací protokol o prevzatí dokumentov obsahujúcich osobné údaje nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a nedostatky v súvislosti s archiváciou dokumentácie sú vo vzťahu k žalovanému irelevantné. Z vykonaného dokazovania z okolnosti prípadu je zrejmé, že subjektom, ktorý eventuálne zasiahol do osobnostných práv žalobkyne nebol žalovaný, ale sprostredkovateľ, z týchto dôvodov súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku pasívnej legitimácie žalovaného.

17. Žalovaný poukázal na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, pričom pre prípad neúspechu v námietke pasívnej vecnej legitimácie namietla nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že finančné zadosťučinenie má v zásade subsidiárny charakter a je možné ho priznať len ak nie je postačujúce morálne zadosťučinenie a došlo k zásahu v značnej miere znižujúcemu dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Samotná žalobkyňa nerozporoval to, že mu ujma nevznikla, tvrdil

len, že mu hrozila. Tvrdenie, že samotný zásah do osobnostných práv znamená vznik nároku na nemajetkovú ujmu, je nepodložený, nakoľko pre vyvodenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu musia byť preukázané všetky predpoklady pre jej priznanie. Súd sa týmto nezaoberal, a preto možno považovať jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné a nepresvedčivé.

18. Žalovaný považuje priznanú peňažnú náhradu vo výške 2.500,- eur za neprimeranú, neadekvátnu, neproporcionálnu a ako takú za nespravodlivú. S odôvodnením súdu prvej inštancie vo vzťahu k priznanej finančnej náhrade sa žalovaná nestotožňuje. Žalovaný poukázal na to, že pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy stanovenej podľa zákona č. 274/2017 Z.z. o odškodnení obetí trestných činov, pri trestných činoch napríklad obchodovania s ľuďmi, znásilnenia a pod. je daný nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Táto predstavovala v roku 2017 sumu 435,- eur, teda takéto osoby by mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.350,- eur. Rovnako rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, kedy sú priznávané náhrady nemajetkovej ujmy pri prípadoch smrti sú také, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je neadekvátna k uvedenému prípadu. V Českej republike pri úniku osobných údajov v internetovom obchode do digitálneho priestoru bola priznaná peňažná náhrada v sume 10.000,- Kč, aktuálne 408,- eur, z čoho aj rovnako vyplýva neprimeranosť priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaný poukázal aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, ktorý v totožnom právnom spore Bc. Senaj a ďalších 42 žalobcov priznal každému z nich primeranú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,- eur. Priznaná náhrada vo výške 2.500,- eur je neprimeraná, neadekvátna a neproporcionálna.

19. Žalovaný namietal aj rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobkyne bol tejto priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, a teda vec neprávne právne posúdil, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žiadal aplikáciu ust. § 257 CSP z výnimočných dôvodov, ktoré spočívajú v tom, že trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku a zo strany právneho zástupcu ide o v zásade totožné úkony opakované v skutkovo a právne identických konaniach. V prípade potvrdzujúceho alebo zmeňujúceho rozsudku by mal odvolací súd priznať žalobkyni 100 % náhradu trov výlučne z prisúdenej sumy, čo by mal odvolací súd uviesť v samotnom výroku rozhodnutia a nielen v jeho odôvodnení.

20. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho výrokoch v časti I. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie považuje za nedôvodné pri oboch napadnutých výrokoch (I. a III.) a napadnutý rozsudok za vecne správny. Poukázala na to, že rôznymi senátmi Krajského súdu v Prešove už bolo doposiaľ rozhodnuté vo vzťahu k 75 žalobcom tak, že bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv, teda bolo porušené ich právo na informačné sebaurčenie, čím bol právoplatne uznaný základ nimi uplatňovaného nároku. Je preto nezrozumiteľný postoj žalovaného, ktorý naďalej popiera základ nároku, hoci na všetky jej argumenty už bolo rozhodnuté a žalovaný v týchto veciach nepodal dovolanie, okrem otázky trov konania. V tomto smere už rozhodol aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením č. k. II. ÚS 233/2022-18 sťažnostnú argumentáciu žalovaného neprijal a ústavnú sťažnosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Žalobkyňa preto navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

22. Žalovaný v podanom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrval na podanom odvolaní a jeho dôvodoch.

23. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a čiastočne dôvodné nie je.

24. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie pod bodom II. nebol napadnutý odvolaním. Rozhodnutie súdu o zamietnutí v prevyšujúcej časti nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením, ani povinnosťou odvolacieho súdu v tejto časti rozsudok preskúmavať (§ 226, § 228 ods. 1 CSP).

25. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

26. Odvolací súd v tejto veci posudzoval relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov aj vo vzťahu k už skôr vydaným rozhodnutiam Okresného súdu Svidník a Krajského súdu v Prešove v identických veciach pri nezmenenej skutkovej a právnej argumentácii strán sporu.

27. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

28. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľov na spravodlivý proces.

29. K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník odvolací súd uvádza, že sa nestotožnil s touto námietkou a dospel k záveru, že vo veci konal miestne príslušný súd. V danom prípade sa nepochybne jedná o spor vyvolaný zásahom do práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovení § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Zároveň sa žalobkyňa domáha primeraného zadosťučinenia, pričom tento nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nepochybne možno subsumovať pod pojem škoda tak, ako to vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/2012 (Hassová), kedy obdobne aj v tomto prípade, keď Súdny dvor uviedol, že nemajetková ujma je v zmysle Smernice o zodpovednosti za škodu subsumovaná pod pojem škody. Z uvedeného rozhodnutia nepochybne vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je zložkou nároku na náhradu škody. V súvislosti s týmto konštatovaním možno uviesť, že Okresný súd Svidník je miestne príslušným súdom v zmysle ustanovenia § 19 písm. b) CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, a teda jej súčasti ako nemajetkovej ujmy, nastala v obvode Okresného súdu Svidník. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobcov nebola v konaní sporná, preto považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom ustálenia jeho miestnej príslušnosti odvolací súd za správne, aj keď z iných dôvodov než, na ktoré poukázal súd prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že miestna príslušnosť Okresného súdu vo Svidníku je daná ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 CSP. Z tohto dôvodu nie je relevantné tvrdenie žalovaného vznesené v odvolacom konaní o miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie.

30. Vo vzťahu k otázke pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje.

Je nepochybné, že žalobkyňa vstupoval do právneho vzťahu so žalovaným, pričom tento konal prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaný, aj keď konajúci prostredníctvom splnomocneného zástupcu, zasiahol do osobnostných práv žalobkyne tým, že nezabezpečil jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje prvostupňovým súdom citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činností žalovaného a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovaného. V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané, ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovaného, nie je relevantné použitie ustanovení Zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak, ako to využila žalobkyňa v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaný, ktoré v súvislosti s jeho zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení Zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitimácie je nedôvodná.

31. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmý nesúlad.

32. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie, nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

33. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 CSP) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. 3Cdo/204/2009)

34. K námietke o nesprávnom právnom posúdení podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

35. Pokiaľ sa týka otázky premlčania žalobkyňou uplatneného nároku v konaní, odvolací súd sa v podstatných záveroch stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 9.2.2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcom. Túto skutkovú okolnosť je potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Nasledujúcim dňom 10.2.2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula 10.2.2020. Žaloba bola na súd doručená dňa 4.2.2020, teda pred uplynutím premlčacej doby. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“ tlačív v mechu uloženom na podlahe skladu svedkom J. C.. Aj pohľadu konkretizácie časového momentu je takáto výpoveď svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodiť, či po 25.01.2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovaného nachádzali alebo nenachádzali. V prípade ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovaného mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorý prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá v mechu už neboli uložené na podlahe skladu žalovaného, nie kedy ich tam naposledy videl.

36. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 a vzhľadom na závažnosť okolnosti a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobkyni priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného sa značným spôsobom vytvorili podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za sub-kategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na Článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené, nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto:

- dĺžka protiprávneho konania,
- reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby,
- dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu,

- škandalizácia osoby,
- opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania,
- úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

37. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, nakoľko z rozsudku prvoinštančného súdu nevyplýva jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade (pravdepodobne takmer tri roky). Rovnako tak žalovaný sa ospravedlnil za predmetné konanie žalobkyni, pričom v danom prípade nemožno hovoriť o nejakej škandalizácií žalobkyne, či o opakovanej a zvýšenej intenzite protiprávneho konania, či tým, že by došlo k úmyselnej motivácii k dosiahnutiu zisku alebo diskreditácie osoby. Zároveň je nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovaného na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, je primerané priznať žalobkyni nárok na finančnú náhradu.

38. Pokiaľ sa týka stanovenia primeranej výšky finančnej náhrady, je nutné vychádzať z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov tak ako to uviedla žalovaná vo svojom odvolaní. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa javí odvolaciemu súdu byť priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie za neprimerane vysokú. Aj odvolací súd poukazuje na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000,- až 20.000,- eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy, ako aj berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obete násilných trestných činov (4.350,- eur) (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.). Zároveň je nutné brať do úvahy to, že v danom prípade nedošlo k jej zásahu do osobnostných práv žalobkyne, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňuje ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy, t.j. 435/2, t.j. cca 220,- eur. Zároveň neboli zistené ani dôvody, akými sú napr. škandalizácia žalobkyne, opakovanie, či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovaného (či iné vyššie uvedené okolnosti majúce význam pre výšku náhrady), čím je dôvodné túto sumu ponížiť o 50 %, t.j na sumu 110,- eur.

39. Odvolací súd poukazuje na to, že vyššie uvedený výpočet prezentoval vo svojom rozhodnutí už Krajský súd v Prešove vo veci 13Co/7/2021 zo dňa 30. marca 2021 a oproti zdôvodneniu primeranej výšky finančnej náhrady súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí (bod 160.) vyznieva presvedčivejšie v nadväznosti na zistené okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy. Z uvedených dôvodov odvolací súd použil tento výpočet aj v tejto konkrétnej veci. Neodklonil sa pritom od názorovej línie tunajšieho súdu v skutkovo identických veciach týkajúcich sa žalovanej spoločnosti. (Pozri aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove 13Co/30/2022 zo dňa 7.9.2022, 8Co/41/2022 zo dňa 15.12.2022, 17Co/41/2022 zo dňa 17.12.2022, 17Co/53/2022 zo dňa 24.11.2022, 2Co/31/2022 zo dňa 18.01.2023, 2Co/32/2022 zo dňa 18.01.2023, 5Co/29/2022 zo dňa 27.10.2022, 8Co/28/2022 zo dňa 27.10.2022, 8Co/34/2022 zo dňa 27.10.2022, 6Co/3/2023 zo dňa 30.3.2023)

40. Je možné brať do úvahy aj rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29.8.2019 sp. zn. 22Co 147/2019, ktorý potvrdil ako primerané zadosťučinenie vo výške 10.000,- Kč pri porovnateľnom skutkovom stave, kedy však došlo k úniku údajov, aj keď rozsahovo menšom objeme na jedného klienta, no tieto boli uniknuté do digitálneho prostredia, teda boli nepochybne všeobecne prístupnejšie než to bolo v prípade žalobkyne. Pokiaľ v danej veci došlo k priznaniu primeranej nemajetkovej ujmy v sume cca 420,- eur, odvolací súd vzhľadom na tieto okolnosti dospel k záveru, že priznaná suma 110,- eur je vzhľadom na charakter veci primeranou nemajetkovou ujmou. Je neporovnateľná prístupnosť údajov v digitálnom prostredí s listinami založenými v príručnom sklade nebytových priestorov. Tento rozdiel musí byť zohľadnený pri výške náhrady. Preto v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Predmetné

rozhodnutie odvolacieho súdu ČR prešlo aj kontrolou ústavnosti zo strany Ústavného súdu Českej republiky, ako to vyplýva z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS4015/19 zo dňa 9.1.2020.

41. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 110,- eur potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku I. zmenil (§ 388 CSP) tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

42. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV.ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

43. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, tak že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni v celom rozsahu proti žalovanému s poukazom na jej úspech v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu.

44. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k § 142 ods. 2 O.s.p. (k tomu napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 142/2014). Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 O.s.p.), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri k tomu napr. nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté. Vhodným riešením potom bude, že žalobkyňa má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej). Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. (BARICOVÁ, Jana. § 255 [Náhrada trov podľa úspechu]. In: ŠTEVČEK, Marek, FICOVÁ, Svetlana, BARICOVÁ, Jana, MESIARKINOVÁ, Soňa, BAJÁNKOVÁ, Jana, TOMAŠOVIČ, Marek. Civilný sporový poriadok. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 923. ISBN: 978-80-7400-629-6.)

45. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. k. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobkyňa, ktorej bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešnú a ad absurdum ju zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“

46. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).
Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).